

JUREK**DREAM WELL, ANYWHERE!**

TENTS / STANY / SLEEPING BAGS / SPACÁKY / MATS / KARIMATKY / RAINCOATS / PLÁŠTĚNKY / MULTITOWELS / MULTIFUNKČNÍ RUCNÍKY / SOCKS / PONOŽKY / GAITERS / NÁVLEKY / OUTDOOR EQUIPMENT / VYBAVENÍ DO PŘÍRODY

JUREK S+R s.r.o., Kunčice p. O. 766,
739 13 Czech Republic

www.jurek.cz

OUTDOOROVÝ ČASOPIS S UNIKÁTNÍ DISTRIBUCÍ – ROZDÁVÁN ZDARMA VE 430 OUTDOOROVÝCH CENTRECH KOMPLETNÍHO DOBRODRUHA NAJDETE ROVNĚŽ NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH WWW.CASOPISDOBRODRUH.CZ

2 2011 DOBRODRUH ZDARMA

DVOUMĚSÍČNÍK PRO AKTIVITY V PŘÍRODĚ

PŘECHOD PYRENEJÍ PO GR10

Horští velikáni ve východní části Pyrenejí

Středozemní moře a Atlantský oceán se již věky střetávají u nejnižšího cípu Španělska, v Gibraltarském průlivu. Při pohledu na mapu však zjistíme, že i na španělsko-francouzské hranici jakoby se tyto dva vodní světy chtěly střetnout, nicméně se jim do cesty postavila pevnina. Pevnina v podobě majestátních Pyrenejí, které již věky oddělují zemi galského kohouta od Iberského poloostrova.

Několik set kilometrů hřebenů bylo vyvrásněno snad proto, aby komukoliv, kdo by se pokusil tuto přírodní překážku po zemi překonat, byl co nejlépe znesnadněn postup. Ale jak říká známé přísloví: „Hory jsou pro šlovyška výzvou už proto, že existují.“ „Přepyrenejování“ od vln Atlantiku až k vlnám Středozemního moře se tak stalo snem i skutečností nemála nadšenčí. Avšak těch, kterým se tento dnes již legendární trek podařilo zvládnout v jednom kuse, je již co poznání méně. V očích našich přátel však já s Majkem nejsme ani tak těmi nadšenci, nýbrž čirými blázný a pomatení, kteří se dobrovolně vydávají na několik týdnů mučit s batohem na zádech v horách. Ano, něco málo přes 900 km, sto tisíc metrů celkového převýšení a šest až sedm týdnů pochodu s batohy „na těžko“ je možná důvod si to myslet. Nicméně

pohodlnost je pro nás sprosté slovo. Je to náš sen a nastal čas se pokusit jej uskutečnit.

Z HENDAYE DO LOGIBORU VE SPALUJÍCÍM PEKLE

25. června se pro nás Grande Randonnée 10 (GR10) stává pro následující týdny doslova modlou. Na atlantském pobřeží ve francouzském Hendaye se společně s Majkem loučíme s oceánem, vymotáváme se z městečka a stoupáme první z tisíců metrů. Mezi bujnou vegetací funíme do prvních kopců a při pomýšlení na to, co všechno nás teprve čeká, nás nejnem mrazí v žaludku, ale hlavně už teď jaksi bolí nohy. Jsme rádi, že počasí přeje, protože při mém loňském pokusu se z nebe spouštěly cáry vody a nebyl to moc optimistický začátek. V Col d'Ibardin doplňujeme vodu a první zásoby místní

sušené šunky, klobás a domácího ementalu a po absolvování prvního neúspěšného pokusu o koupi benzínu do vaříče přecháme z této turistické atrakce zpět do kopců a po několika kilometrech na malé planince stavíme poprvé stan.

První větší stoupání do Col de Trois Fontaines s převýšením 600 m nám dává celkem slušně zabrat. Ukliďujeme se však tím, že jak budou přibývat kilometry, tak bude narůstat i fyzická kondice.

Druhý tábor rozbijeme blízko malé říčky a připravujeme se přeci jenom povečereť teplé jídlo, protože je tu i ohniště. V tu chvíli k nám dochází Ludvík. Jeho francouzské jméno zní asi jinak, ale my jsme si ho překlátili na Ludvíka. Vypadá to tedy, že i my budeme mít svého Pátka, protože i on jde GR10 až do Banyuls, takže se budeme často potkávat.

➔ Pokračování na str. 2 a 3

NIKÝM NEPŘEKONANÝ PATAGONIA EXPEDITION RACE

Tento závod má v podtitulu popis „last wild race“. Divoký je ale slabé slovo. Patnáct týmů z celého světa v něm má deset dní na to, aby pěšky, na kole a na kajaku překonalo několik set kilometrů dlouhou trať napříč skutečnou patagonskou divočinou. Letos startoval 8. února v Chile.

Jedná se o závod v adventure racingu. V této disciplíně čtyřčlenné koedukované týmy závodí nonstop na kole, během, na kajacích, kanoích, inline bruslích a do závodu bývají vloženy různé další taškařice.

Samotný Patagonia Expedition Race se skládá ze tří základních disciplín: horské kolo, trekking a jízda na kajaku. Do závodu bylo sice vloženo několik lanových aktivit, ale, jak název napovídá, jde o závod spíše expedičního charakteru. Etapy trvají několik dní, týmy se vydávají do opuštěných neprobádaných území, nesou si jídlo na několik dní a mají sebou kvůli bezpečnosti poměrně dost povinného vybavení.

Do tohoto pekelného závodu se hlásily desítky týmů z celého světa, pouze však 14 z nich se mohlo postavit na start. Měl jsem to štěstí, že jsem byl členem jednoho z těchto týmů: mezinárodního týmu Four Continents.

Kromě závodu samotného bylo specifickým našeho týmu, že jsme pocházeli každý z jiného kontinentu (Pavel Paloncý - ČR, Andre Vogel - Austrálie, Tasman Lawri - Kazachstán a Paulette Kirby - USA). Připravovali jsme se samostatně a všechno koordinovali na dálku pomocí e-mailů a skypu. Naživo

jsme se všichni poprvé potkali až v Chile v Punta Arenas několik dní před startem samotného závodu. Startu závodu však předcházelo několik měsíců příprav, koordinace vybavení, zjišťování informací o terénu a podmínkách v Patagonii atd.

Na začátku února se začaly slétat týmy z celého světa do Puntas Arenas, centra závodu. O náročnosti závodu svědčí i všechny možné i nemožné certifikáty, které pořadatelé vyžadovali, včetně zdravotního vyšetření s EKG. Závodníci také museli projít testy, kde prokázali, že jsou schopni provádět s mořským kajakem některé záchranné prvky na rozbuřeném moři.

Den před startem závodu představil stavitel naší dílo: Start v národním parku Torres del Paine, přes 260 km trekkingu patagonskou divočinou, přes 110 km pádlování ve fjordech mezi ledovými krami na mořských kajacích a přes 250 km na kole po místních šotolinových cestách s cílem v sopečné oblasti národního parku Pali Aike. Některá místa byla tak odlehlá, že původně ani neměla jména a stavitel musel při stavbě tato místa pojmenovat, aby bylo možné trať popsat.

➔ Pokračování na str. 6 a 7

Cykloturistika v EvropěVíce na www.skitur.cz

- Přejezd Dolomitů Brenta na Lago di Garda
- Giro d'Italia, Tour de France
- Aktivní dovolená v Alpách

Krásné výhledy v okolí Barèges

➤ Pokračování ze str. 1

Z Ainhoa stoupáme křížovou cestou ke Col De Trois Croix. Takový malý kopeček nad městem, zdá se, nicméně v tom vedru téměř vražedný. V sedle je kaple, tři kříže, na prostředním Ježíš, kolem prastarý hřbitov a mezi hroby se pasoucí stádo zakrslých koní zkoušejících ochutnat Majkovu hůl. Pokračujeme snadnou pěšinou mezi mraky kapradin, míjíme farmu Esteben a chystáme se k pekelnému sestupu do Bidarray. Je vedro k zalknutí, sluníčko pere o sto sedm a při pohledu na stezku nevěřicně kroutime hlavami. Nahoru se sápe minimálně 700 lidí různého věku, pohlaví a bohůžel i kondice a smyslu pro balanc na exponovaných místech. Nějaký veřejný závod pryč... Během sestupu jsme dokonale vypilovali výslovnost „bon jour“ takovým způsobem, že i ten akcent musíme mít ryze francouzsky. Poslední kilometr klesání nás dohání Ludvík. Úsměv od ucha k uchu, radosti bez sebe, že nás vidí. V Bidarray našťásti dostáváme ethanol do našeho vaříče, ale naneštěstí se nám dlouho nedaří najít místo na spaní, tak pokračujeme prudkým stoupáním směrem k Pic d'Iparla, která se má stát naší první tisícovkou na cestě ke Středozemnímu moři. Táboříme až po hodíně a půl výstupu, totálně sedění. Ludva se sice směje, ale to on dělá pořád. Říká, že ho chceme asi zabít.

Výstup na Pic d'Iparla se další den díky počasí ukazuje jako pěkný oříšek. Nebýt svěžích vánků, který nás tu a tam ochladí, vedro by bylo nesnesitelné. Ludvík s Majkem snad v noci spolkli vrtule, protože do kopce doslova běží, někdy já se lopotím pozadu. Poslední pohledy zpět na oceán jsou vyměňovány prvními pohledy na druhou stranu na horské velikány, s nimiž na několik týdnů poměříme síly. Sestupujeme do St. Etienne de Baigorry. Scházíme se v kempu v St. Etienne de Baigorry. V Baigorry ráno konečně dostáváme palivo do vaříče. Trmácíme se na horu Munhoa (1024 m n. m.), nad hlavami nám krouží hejno supů a na protější skále stojí stádo kamzíků.

Kousek za St. Jean Pied de Port nacházíme kvůli aktivitám místního čilého zemědělného lidu a žalostnou stavu obokaných rozpadaných stezek místo na spaní až v jedenáct večer. Do sedla Bagargiak (1327 m n. m.) se dostáváme naprosto nezajímavou etapou, která byla tak nezajímavá, že je třeba se o ni zmínit. Spalující slunce, zádný stín, asfaltová silnička klikatící se mezi pastvinami a naprostá vyčerpanost z horka. Ale jeden téměř zářáček se přeci jenom odehrál. Chalet Pedro se sice zvenčí vypadá jako stará osklivá bouda, ale jen tak ze zvědavosti nakukujeme dovnitř. Chvilu přemýšlíme, jestli nás šálí ráka a máme užžek, protože uvnitř opouštějí domů jsou krásně čisté záchody a sprchy s teplou vodou!

Na Bagargiak jsme dvakrát o němli. Poprvé, když máme možnost vidět opravdu vysoké kopce, na jejichž vrcholcích se třpytí

Chemin de la Mature

sníh. Podruhé, když máme možnost vidět ceny v posledním obchodě na další čtyři dny. Cesta z Bagargiak je díky nádherným výhledům o poznání lepší než předešlá etapa. Únavu se sice nabaluje, smrtící paprsky jsou pořád stejně smrtící, ale největší zábr přichází na etapu. Po 20 km náročného pochodu terén prudce klesá, nekuli padá kolmo dolů, a sestup je extrémně náročný jak fyzicky, tak psychicky. Do Logiboru na dně kaňonu tak docházíme oblastí Ugatzekollarria totálně vyčerpaní.

MILHAVÉ ETAPY Z LOGIBORU DO ARRENS-MARSOU

Cestou jsme již Ludvíka samozřejmě zvládli naučit několik peprných českých slov. O půl sedmé ráno se je najednou všechny dovidáme zpátky a s typickým francouzským přízvukem řve, že prší. Ale jelikož člověk je od přírody tvor neustále si stěžující, tak sice chladnější počasí vítáme, ale z deště zrovna moc nadšení nejme. Na následující několik kilometrů se záměrně odchylujeme od současně GR10 a sledujeme stezku, kudy vede původní trasa. Je o mnoho zajímavější, klidně se hlubokými a rozeklanými kaňonem a v jednom místě přechází na jeho druhou stranu po visutém mostě z roku 1920, jenž se houpe po 2000 metřů nad dnem. Když jsme se po strém úbočí kaňonu vydrápali nahoru, naskytl se nám pohled, který řádíme mezi ony jedinečné pohledy, že se jen tak neopakuji. Na louce ležá mrtvá ovce, již předešlou noc zabil medvěd, a k tělu se slétají supi ze širokého okolí. Během okamžiku se o kousek jejího masa pokouší něco okolo padesáti těchto majestátních mrchožroutů.

Před St. Engrace si tak nějak uvědomujeme, že všechno oblečení je buďto mokré, nebo minimálně vlhké. Ideální není ani to, že

Krajina v okolí Chalet Pedro

už ani sami sobě nevoníme, takže se do myslí čím dál intenzivněji vkrádají myšlenky na nutnost kempu. Před kostelem ještě masírujeme svaly na nohou, protože nás čeká 1100m převýšení prakticky na jeden zátek. Trochu z toho máme strach, ale jakmile nastoupíme na stezku, jsme téměř v euforii. Hlavně Majk s fotákem. Procházíme soutěskou, která jakýs byla součástí deštěného pralesa. Všude mech, obrovská vlhkost, zelené stěny okolních skal, mraky hmly. Majk mezi vším tím kapradin, mechovím a větrovým pobíhá s fotákem, plazí se po zemi, klečí v bahně a trpělivě na sobě nechává posedávat různé mušky a motýlky a snaží se zachytit krásy místního mikrosvětla. Pozdě odpoledne se postupně dostáváme nad 1700 m n. m., mlha s mraky zůstává pod námi a my s téměř o němli pozorujeme rychlou změnu krajinného rázu. Stačilo se přehoupnout přes jeden předělový kopec a šňavnaté pastviny se změnily na kamenitá pole občas porostlá zakrnělým hejlikanem a kletčí.

Nacházíme se již ve vysokých horách a je to znát. S výškou o poznání klesá teplota, nicméně klesla také díky poměrně nepřijemnému počasí. Na chůzi je to sice výborné, ale my díky mlze nevidíme ani píď z okolních vrcholků tyčících se až do 2500 m n. m. Dnešní etapa vede kamenitými kopci a souteškami.

V Lescuu jsme objevili malou sýrárn, a tak ihned doplňujeme zásoby domácího sýra a Majk do sebe postupně klopí dva litry čerstvého mlíka. Tak si tak říká, aby pak chudák nestrávil noc někde na dešti v podřepu mezi kapradinami...

Dalšího dne ráno klesáme jako čerti. Všude stejné mlha, mrohlí a o úsměv se nám stará jen stádo krav, které si z hodné věčnosti prohlížejí nás. Nebojácnost jedné z nich je až zářezřejší, když na nás její obrovská hlava zírá z předsínky našeho stanu. Míjíme malebné vesničky Borca a Esaut, kde poprvé po třech dnech vykukuje sluníčko i my doufáme, že si slunečních paprsků budeme užívat alespoň několik dní. Strmě stoupáme skrze stezku Chemin de la Mature, vytesanou v minulosti dřevoborci do skály a línoucí se sto metřů nad roklí, a následně se obrovským údolím plazíme do výšky 2200 m n. m. do Col d'Ayous. Nadmořská výška Esaut byla 597 m n. m., takže nám stoupání dává pořádně zabrat. Pozorujeme, jak se na dně údolí nesutečně rychle způsobem formuje hustá mlha a valí se vzhůru na nás. Snažíme se ještě zvýšit tempo,

protože si chceme alespoň chvilku užít Ludvu slibovaného výhledu z Col d'Ayous na Pic du Midi d'Ossau, a také proto, že s mlhou se přivalí obrovská vlhkost a to je to poslední, co teď potřebujeme. Nicméně boj s přírodou je marný a během deseti minut nás mlha naprosto pohlcuje. Jak rychle však mlha přišla, tak rychle také odešla a po chvilce čekání na Col d'Ayous tak s otevřenými ústy žasneme nad krásou a rozervaností okolních hor dominovaných Pic du Midi d'Ossau.

Do jednoho z nejvyšších míst stezky, sedla Hourquette d'Arre, ležícího ve výšce 2465 m n. m., přicházíme naprosto rozbití. Už třetí den v kuse mrohlí, je mlha, teplota se stabilně drží někde okolo nepřijemných osmi stupňů. Večer stavíme v mlze a dešti mokřý stan, ráno ho v té mlze o němli pozorujeme rychlou baline. Do výšky 2150 nás dovádí brutální, nicméně při stabilním tempu přijatelné stoupání. Posledních 300 výškových metřů je však peklo. Musíme překonat hodně prudké sněhové pole, které klouže jako čert, a je následované suťovým polem, které slibuje spustit každou chvíli kamennou lavinu. Majk má navíc poslední tři dny problémy s kolenem a jelikož už jednou musel na operaci, tak se rozhoduje, že v Cauterets bude muset svůj pokus o dosažení středomořského pobřeží po třech stech kilometrech vzdát a bude pokračovat sám do Provence. Je mi to samozřejmě líto, ale se zdravím se nedá zahrávat. Je tady jistá možnost, že budu pokračovat s Ludvou.

Francouzská meteorologická služba je vyloženě k ničemu. Jejich věrejší předpověď na dnešek znela, že má být hezky a následující dny ještě lépe. V Arrens-Marsous nás ráno však místisko optimistického sluníčka budí poměrně pesimistické bubnování na stan. Navíc se nám díky vydatnému dešti v předsíce utopilí batohy. Celý den a následující noc tak trávíme v kempu v Arrens-Marsous, hrájeme si na pradelny a dobíjíme baterky jak v našich tleších, tak ve foťácích. Ludva nás opustil, nastoupil na etapu do Cauterets sám s tím, že se v Cauterets sejdeme v osm večer na nádraží. Majk odchází na stopa a míří do Provence a já už teď vím, že mi bude následujících pět týdnů hodně chybět, protože je to výborný parťák.

ARRENS-MARSOUS – LUCHON

Obávanou 27km etapou z Arrens-Marsous do Cauterets zvládám až dáblsky rychle. Přesně osm hodin i s pauzami. Cestou mým

několik jezer, prvním je d'Estaing, ale je to spíše taková škaredá kaluž. Naproti tomu krása Lac d'Illhéou mi vyrazila dech. Vodní hladina je ze tří stran sevřená skalními stěnami a dominantní přední stěna se nádherně odráží na hladině. V osm večer čekám na nádraží, ale Ludva se neukazuje. Mám to sedm etap do Ariège. Je to jednak přesná polovina trasy, ale především Ariège jsou známé svojí nevyzpytatelností. Surovost jejich hor je známá a počasí je v nich extrémně nestabilní. Navíc jsou v nich medvědi, a tak bych rád 14 etap přes Ariège neabsolvoval sám. Něco mi však říká, že na Ludvu ještě cestou narazím. Přeci jenom 7 etap znamená přibližně 140 kilometrů.

Příchodem do Luz-St. Sauveur definitivně přicházím o možnost udelat si několikadenní odbočku spojenou s výstupem na Vignemale. Je sice krásné slunečné počasí, nicméně po předchozích zkušenostech raději riziko pouštět se sám na odlehlý a téměř třítisícový kopec nepodstupuji. Jak si tak sedím na lavici, a tak najednou kde se vzal, tu se vzal, úsměv od ucha k uchu a typickou kolebavou chůzí se ke mně blíží Ludvík. Po znovusetkání s Ludvou pokračujeme společně a ještě večer docházíme k Ferme St. Justine.

Další den procházíme Barèges a dostáváme se do Néouvielle. Příroda, která nás zde obklopuje, se snad nedá ani slovy popsat. Suťové stěny se střídají s nádhernými horskými jezerky, výhledy bychom si dokázali vychutnat hodiny, ale musíme se hybat. Néouvielle je bezesporu jednou z perel v mozaice celého treku. Jediné věrejší předpověď na dnešek znela, že má být hezky a následující dny ještě lépe. V Arrens-Marsous nás ráno však místisko optimistického sluníčka budí poměrně pesimistické bubnování na stan. Navíc se nám díky vydatnému dešti v předsíce utopilí batohy. Celý den a následující noc tak trávíme v kempu v Arrens-Marsous, hrájeme si na pradelny a dobíjíme baterky jak v našich tleších, tak ve foťácích. Ludva nás opustil, nastoupil na etapu do Cauterets sám s tím, že se v Cauterets sejdeme v osm večer na nádraží. Majk odchází na stopa a míří do Provence a já už teď vím, že mi bude následujících pět týdnů hodně chybět, protože je to výborný parťák.

Ve Vielle Aure se probouzíme do mlhy, což nám trochu bere náladu, protože jedná nás čeká těžký den, kdy chceme spojit dvě etapy tak, abychom následujícího dne došli do Luchonu, a hlavně proto, že poslední mlha trvala šest dní a šli jsme v ní s malými přestávkami asi sto kilometrů. Celkové dnešní převýšení je vražedných 3700 metřů. Jen těžko se však dají popsat výhledy a scenerie, kterých se nám dostává. Při výstupu do sedla Couret d'Esquiery ztrácíme cestu. Stezka nestoupá vzhůru stylem cik-cak, ale relativně přímo. Výhled ze sedla jsou sice úchvatné, nicméně jdeme rychle dolů k Les Granges d'Astau, oba máme dnešního dne

Jel jsem na zájezd s CK KUDRNA

Jsem docela samostatný a zkušený cestovatel, a proto jen zřídka využívám služeb cestovky. Protože jsem ale loni neměl čas si dovolenou pečlivě připravit sám, hledal jsem nějakou sympatickou dovolenou podle mého gusta. Zaujala mne brněnská CK KUDRNA, která se zaměřuje na pohodovou i aktivní dovolenou. A vzhledem k tomu, že má 18 letou tradici a je druhou největší CK zaměřenou na aktivní trávení volného času, nechal jsem si pro zajímavost poslat katalog a prošel jsem jí jejich kmenové stránky www.kudrna.cz. Bylo těžké si vybrat mezi více jak 300 zájezdy směřujícími do celého světa až na kola, na hory, na vodu, na lyže, za plážovou pohodou či za poznáním. Mne nakonec zaujala nabídka unikátních zájezdů ZA PŘÍRODNÍMI ŠPERKY EVROPY.

Trasy plánoval přední český geomorfolog a přírodovědec Dr. Pilous, což je pro mne pojem a záruka jedinečného programu. Zná místa, která nejsou tak turisticky profolklá, ale mnohdy jsou hezčí, jak lokality sešlápane davy turistů.

Z nabídky zájezdů CK KUDRNA po špercích různých států, např: Francie, Itálie, Chorvatska a Slovinska, či Rumunska nebo Bulharska, jsem si vybral Bulharsko. Poznávání nejkrásnějších přírodních míst vnitrozemí bylo vhodně doplněno o návštěvu, jídlo i nocleh v klášteře, osvěžující koupání v Černém moři i města Szozopol, Nesebar a vesničku Melnik mezi pískovcovými pyramidami. Dobrá parta, umocnila celkový zážitek z akce a kuchař, který nám vaří polopenze v mobilní kudrnovské kuchyni tomu všemu dodal i chutný rozměr.

Kudrnově, díky za prima dovolenou!
Petr Krahuječek

www.kudrna.cz

pěšmo ■ kolmo ■ lodmo ■ lyžmo

CK KUDRNA - Domych 33 - 663 14 8mo - tel.: 542 216 764 - mob.: 777 583 762 (777 KUDRNA) - kudrna@kudrna.cz

Panenka - Paddles

Výroba prvotřídních kajakových a kanoistických pádel nejvyšší kvality prepreg technologií.

Prepregová pádla se vyznačují větší pevností a lehkostí oproti pádlům kompozitovým. První výrobky navazují na oblíbené typy Xena a Ninja (Profiplast), vyráběné dosud technologií GT. Nové materiály určité ocenění jezdci na divoké vodě, freestyle, vyznačují mořských kajaků, raftaři i vodní slalomáři.

... tradice a inovace v vodě ...

e-shop: www.panenka-paddles.cz, tel.: 603 964 776, 731 502 771, e-mail: info@panenka-paddles.cz

Pádla pro vodní slalomáře

AKCE ALPSKÉHO KLUBU

Pobyt na horách a cestování obecně je nejlépe stráveným časem pro mnohého z vás. Ne každý si však troufá podniknout vysokohorskou túru nebo větší akci na vlastní pěst a ne každý si může nebo chce najmout vůdce či průvodce, případně vyrazit s cestovní kanceláří. K tomu, abyste si své oblíbené aktivity v terénu užili naplno a na svých cestách maximálně předešli potížím a uměli je řešit, je určité minimum znalostí a zkušeností vždy třeba.

A právě k tomuto cíli směřuje v Čechách ojedinělý vzdělávací projekt občanského sdružení Alpský klub Brno, určený pro laickou

veřejnost a horské začátečníky. V plánu má prostřednictvím teoretických přednášek a praktických kurzů v terénu předávat zkušenosti nezbytné pro plánování a bezpečnou realizaci sportovních aktivit v horách a při cestování vůbec.

Mezi tématy letošního roku patří například cestovní medicína, zajištění cesty, orientace, meteorologie, děti v horách, zdravotní rizika exotických končin, pohyb v extrémních podmínkách, cykloturistika, skialpinismus a další.

Plán přednášek a kurzů je už v běhu, informace k akcím Alpského klubu a termíny s podrobnými informacemi najdete na www.alpklub.cz.

Náročná úseky GR10

Kemp na břehu potoka

Pic du Midi d'Ossau

Supi

► plně brýle a ačkoliv se Ludva pořád připomněle usmívá, tak vím, že toho má také dost.

KRÁSY VELEHOR A NEVYPYTATELNOST POČASÍ Z LUCHONU DO MERENS LES VALS

Dvaadvacátý dne pochodu nás večer vítá náměstí v Luchonu, kde se na zemi vine bílá linka se začátkem v Hendaye a na konci s Banyuls sur Mer – ano je to slavná GR10.

Hned první noc v oblasti kolem Fosu, známé hojným výskytem medvědu, nám něco obchází a ševlí kolem stanu, hrozně to fúň, vrčí a jiné divné zvuky. Za pár minut se osmělují a s ešusem v jedné ruce a trekovou holí v druhé ruce vylézají ze stanu a na jeden ze stromků v okolí skládají oba kusy klošasy. Pes se na ně nedostane a medvěd at si je raději sní tam, než u mě hlavy...

Na začátku nástupu do samotných Ariège nás bohužel již od rána doprovází nepřijemně mrlolení a mlha. Svačim nasoukání pod malou stříšku, sloupek či nakládání mlá a oslí. Mrlolení postupně přechází v dešť, je navíc poměrně zima. Jsme asi v 850 m n. m. a nejbližší stavení je Cabane d'Uls ve výšce 1950 m n. m. Velkou část slapeme lesem, který nás aspoň trochu chrání před větrem. Posledních 3000 výškových metrů máme však smůlu. Konec les a začíná peklo. Všechno je během deseti minut totálně promočené, protože se kromě deště musíme ještě proplétat po krk vysokým kapradinám. Na batohu mám sice pláštěnku, ale kdybych tam neměl nic, tak by výsledek byl úplně stejný. K Cabane dorážíme naprosto vyčerpaní, promrzlí a mokří. Celou noc se venku žení čerti, líjak bítuje střechu chloupek, silný vítr se opírá do jejich zádi a ta celá vrže.

Ráno je obloha jako vymetená. Okolní vrcholky jsou posypané čerstvým sněhem. Přes sedlo Col d'Auérán, které je oficiálním

počátkem Ariège, se přehupujeme k jezeru Etang d'Araing. Cestou narážíme na plantáže borůvků obsypaných obřími borůvkami a ihned se pouštíme do sbírání a naplňujeme i prázdné lahve. Asi poprvé v životě se na tyhle modré bobule dívám jako na jídlo a ne pouze jako lesní pochoutku, protože nejbližší obchod je čtyři dny pochodu a ovocné vitamíny a cukry jsou potřeba.

Ariège jsou opravdovým pyrenejským skvostem. Nádherná příroda nám vynahrazuje veškerou tu námahu, kterou je třeba při náročných výstupech, střídaných neméně náročnými sestupy, vynaložit.

Nicméně GR10 je v této oblasti velmi mírně značená, především pak na stezce Chemin de la Liberté. Často jsme tak donuceni být věrní heslu „když nevíš kudy, tak jdi rovně“. To bohužel ne vždy je to nejšťastnější řešení, a tak v jednu chvíli musíme slézat téměř kolmý útes a batohy si navzájem posílát dolů po trekových holích...

Jakmile jednoho večera postavíme stany, strhává se monstrózní bouře. Nad hlavou se stíhá blesk za bleskem, takže bych mohl deník psát snad i bez čelovky. Leje, jakoby na můj stan někdo stříkal hasičskou hadicí. Porývy větru se mi stanové pruty ohýbají téměř až k hlavě. Jen tiše doufám, že soudruzi z MSR neudělají nikdy chybu a ráno budu mít stan stále okolo sebe a bude v něm sucho stejně jako před bouřkou. Zajímalo by mne, jak to v tom svém ministanu zvládá Ludva.

Refuge Subova je rozdělena na dvě části – soukromou pro přítomného bača a veřejnou, kde může přespát odhadem tak deset lidí. Kolem dokola se pase stádo krav. Na batohy nepodělaný kámen si pokládá mezi stany a usedám do trávy vedle. Bača ku mně něco prouští ve francouzštině, směje se a kolem mne se začínají srocovat krávy. Začínám z toho být nervózní, až mi milý bača plynu-

lou angličtinou vysvětluje, že na tom kamení mají krásný stůl.

Přes sedlo Col d'Escots se dostáváme do Aulus-Les-Bains. Ještě než nastoupíme do stoupání s převýšením 1200 m, tak do sebe neprozřetelně liji litr džusu a Ludva litr mlíka. Teplota se opět spíhá ke 30 stupňům a zdá se, že onen litr džusu v žaludku by moc rád znovu spatřil světlo světa. Dostáváme se do jezerní krajiny plné vody a kamení. Vše v okolí jezer je podmačené. Tedy kromě stezky. Tak již druhý den za sebou tak spíme přímo na stezce.

V obchodě v Auzat si připadám jako ve špatném westernu. U pultu líný upečený chléb, vedro na padnutí, regály zejíci prázdnotou, ovoce napulv šnítel, ve zboží žádný systém a navíc všechno drahé jako hrom. Kupuji jen jedno zdravé jablko a mizím. Sedám si na lavičku a chystám si vychutnat to jediné jablko, co jsem koupil. V tu chvíli přibíhá Ludva a křičí, že je pryč ve Videssos velký obchod, který ale zavírá ve 12.30. Je 11:50 a Videssos je dva kilometry odsud. V tu chvíli jsem myslil, že ho již podruhé na cestě uškrtím. Schovával jsem jablko a souřavným krokem se vydávám za ním...

Cabane de Courtal Marti nás překvapuje jako snad žádná jiná. Je plná zásob jídla, od jogurtů až po piva. U toho všeho cedule s tím, že si každý může doplnit zásoby dle své potřeby a podle směru pochodu zaplatit buďto v Siguer nebo v Refuge Rulhe. Cenu jsou stejně jako v levném obchodě kdekoli dole v údolí. Neuvěřitelné! Neumím si představit, že by to takto fungovalo u nás... Celá trasa až do Refuge Rulhe je profilově dosti rozmanitá. Krátká a prudká stoupání jsou mnohem horší než dlouhá a souvislá. Stále se držíme ve výšce okolo dvou tisíc metrů, okoli je poseté množstvím jezer a jezírek a přílehlé vrcholky se blíží ke třem tisícům. Okolo jezera Etang Bleu a přes sedlo Lhasse, které nám nabízí fascinující pohledy na okolní rozečkané štíty a kamenná pole, klesáme do Merens les Valis, odkud nás čekají poslední tři dny v blízkosti 2000 m n. m., než začneme postupně klesat ke středomořskému pobřeží.

BOLEST A EUFORIE Z MERENS LES VALS DO BANYULS SUR MER

Na cestě z Merens do sedla Besines nás mile překvapily horké sírné prameny, v nichž se ráche asi hodinu. Nato Ludvík objevuje keřik s malinami. On je celkové vysypaný na lesní plody a vždy, když něco podobného objeví, tak bych ho odtud nedostal ani párem volů. Hodinu trhá maliny a navíc pak další pil-

hodinu pozoruje u jezera Lac de Bouillouesses stádo kamzíků...

Na každé cestě je nehorší začátek a konec. Na začátku si tělo a hlava zvykají a na konci už melou z posledního. Do dnešního jsem nastupoval s myšlenkou, že těžké dny jsou za námi a někde v podvědomí jsem si asi říkal, že teď to k pobřeží bude příjemná procházka. Vždyť i podle mapy nás čekají skoro samé kopečky v porovnání s tím, co máme za sebou. Takové myšlenky jsou však smrtící a následkem toho se celý den trápím, pořád sleduji výškoměr a nadávám, jak ty metry přibývají pomalu.

V sedle Col Mitja se Ludva dáva do řeči s tátou a synem. Když se dovidají, že už jdeme 34 dní a začali jsme v Hendaye, jsou z toho v šoku. Ludvík tedy konverzuje, já jako obvykle mlčím, nebo se připomněle usmívám. Táta, když měl pauzu v hovoru s Ludvou, a mě nezustal jako většina lidí tupě čívat a myslet si, že jsem asi postižený a neumím mluvit, ale zeptal se Ludvy, jestli jsem cizinec, že nic neríkám. Tak jsem mu odpověděl francouzsky sám, že si v jeho jazyce moc nepokočujeme, že něco znám, ale na distingovaný rozhovor to není, a on plynule přešel do výborné angličtiny.

Jedním z posledních velkých výstupů v závěrečné fázi našeho epického přechodu je výstup na Pic du Canigou (2789 m n. m.), nejdůležitější vrchol Pyrenéjského Orientu. Nejprve klesáme do vesničky s romantickým názvem Py. Ve vesnici není vůbec nic. Jde se nám dobře, myšlenky na Banyuls jsem nechal schované kdesi v hloubi mysli, a tak mě nic nerozpetyluje. Ve dvou tisících metrech na chvíli opouštíme GR10 a pokračujeme po HRP. Ze sedla ve výšce 2560 m n. m. poprvé vidíme pobřeží nížiny, ale samotné moře nám zakrývá oar. Vrcholu si moc neuvžíváme, protože dopřímě pomně pozdě a sedí tu již pěkně hustý mrak. Večer jestli peru v potoce ponožky, myslím jsem, že poslední čtyři dny vydržím ve stávajících, ale při výstupu se mi díky nim udelal první puchýř. První po 800 km. Nicméně už několik dní musím ráno vstávat přibližně deset minut chodit sem a tam, abych rozhodil chodidla. Únava již začíná být setsakramentsky znát.

S naším postupným přibližováním se Banyuls se mění i vegetace. Všude typické středomořské machie, vyschlá půda a kamení. V sedle Col dels Cirerers se odehrává malá oslava. Po 36 dnech chůze poprvé spatřujeme Středozemní moře. Zjišťujeme také, že jsme snad vytvořili nový Gallus-Demasův zákon.

At vstaneš v kolik chceš, vyrazíš vždy v devět. Tak by se dala shrnout naše ranní neschopnost vyrazit dříve. Poslední desítky kilometrů k pobřeží jsou nezajímavé a navíc díky spalujícímu slunci náročné jak fyzicky, tak psychicky. Čím víc se blížíme Banyuls, tím více jsme linější. Tedy hlavně Banyuls. Las Illas je první vesničky po více než pěti týdnech pochodu, jež nemá veřejnou fontánu s pitnou vodou. Jediný kohout ční ven z domu je za budovou Gite a u je něj nápis, že slouží výhradně jen pro zákazníky Gite. To nás spíše rozčiluje a nabíráme zásoby vody do plna.

Etapu do Perthuse vede silnicí, navíc stylem cik-cak a oněch 100 výškových metrů, které musíme nabrat a navíc díky bychom normálně šli tak 15 minut, nám trvá asi hodinu. Tyhle pasáže jsou vyloučené demoralizující. Těsně za sedlem Priorat je navíc šílený zmatek, ne, toto už se musí nazvat bordel, ve značkování a u se znameně několikrát vracíme asi kilometr. Mám pocit, jako bych se měl každou chvíli roztopit. Z posledního vrcholu nad tisíc metrů (1232 m n. m.) si vychutnávám výhled na pobřežní rovinu se stovkami městeček od krásné zlatých pláží. Tato scenerie nám dodává sílu, ale snad jen psychickou. Nohy od kotníků dolů jsou v jednom ohni, popráskaná kůže mělce prsty páli při každém kroku, mám podivně necitlivé konečky všech prstů a mozoly přes celé chodidlo. Poslední noc našeho treku trávíme v jedné cabane, v níž je naschováno několikrát víc lidí. Ale i tak se vleze.

Poslední kilometr do Banyuls sur Mer sice bolí, ale díky euforii z dosažení cíle si je vyloučené užíváme. Stezka se kličkí mezi vinicemi a nám se i přes vzhled bolesti v nohou jde příjemně. Na pláži se na nás dívají jako na dva blázny s báglem, ale po skoro šesti týdnech pochodu v horách nám to nemůže být více ukradené. Vrháme se do vln, šťastní, že se můžeme uvolnit ve vodě.

Jen velmi těžko se popisují pocity při příchodu na pláž. Kdo něco podobného zažil, ví. Kdo nezažil, mozu z celého srdce doporučit. Tomu se jen tak něco nevyrovná. Naprosto dominantní je snad pocit úlevy, kombinovaný s vědomím, že jsem si během oněch 39 dní několikrát sáhl na dno a že při skutečném odhodlání lze dosáhnout velkých věcí, i těch na prvních pohled téměř neskutečných či bláznivých.

MICHAL VACKÁŘ, DAVID GALLUS (text, foto)

HOROLEZECKÁ 24HODINOVKA NA KOLE

Ve dnech 4.–5. 6. 2011 pořádají horolezci XIV. ročník cyklistické 24hodinovky na Třech Studních na Vysočině. Na okruhu 21 km převážně po lesních asfaltkách mohou startovat jednotlivci i dvoučlenná družstva. Vyzkoušejte si formu před letní lezeckou a trekovou sezónou! Podrobnosti, přihlášku i dosavadní výsledky najdete na www.montanaklub.cz

TERMÍN: 4. 6.–5. 6. 2011

POŘÁDÁ: MONTANA TURISTICKÝ KLUB BRNO, www.montanaklub.cz

MÍSTO: Českomoravská vysočina, Tři Studně, Autokemp Sykovec

PŘIHLÁŠKY: do 31. 5. 2011, MONTANA TK, Kounicova 20/22, 602 00 Brno, tel. + fax 545 212 387, e-mail: montanaklub@montanaklub.cz

STARTOVNÉ: 150 Kč/závodníka
Zaplatit možno osobně v kanceláři nebo převodem. Č. účtu 1349988319, kód banky 0800, k. symbol 0558, v. symbol datum narození

PREZENTACE: od pátku 3. 6. 2010 od 15,00 hod. do soboty 4. 6. 2011 do 11,00 hod.

START: sobota 4. 6. 2010 ve 12,00 hod.

UKONČENÍ: neděle 5. 6. 2010 ve 12,00 hod.

TRAT: okruh 21 km, převýšení 240 m, asfaltový povrch, silnice s malým, resp. žádným provozem.

KATEGORIE: muži jednotlivci, ženy jednotlivci, muži dvojice, ženy dvojice, smíšené dvojice

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA: hromadný start; může se jezdit ve skupinách; není stanoven limit na okruh; osvětlení a příbly jsou povinné.

UBYTOVÁNÍ: přímo na startu v autokempu ve vlastních stanech nebo v technické budově na vlastní karmatose
Cena je 60 Kč/os./noc, resp. 130 Kč/os./noc v maringotce. Platí se na místě. V areálu je kuchyňka, sprchy a WC.

Jiří Havel
rozhodčí

Radek Jaroš
ředitel

Vaříč VAR 2 - stále nejoblíbenější na českém trhu stále na vrcholu

www.var.cz
var@var.cz

Dokonalá ochrana plamene před větrem

Vaříč VAR 2 vás nikdy nvynebe pro jedno tělo smrtičkovi!

Profesionální horolezeč Radek Jaroš DOPORUČUJE

Mořák Ventil Tryska

Unikátní systém EASY CLEAR JET tryska je umístěna v hořáku a bez použití nářadí je přístupná vyčištění

Dokonalá stabilita

PRO ŽIVOT V PŘÍRODĚ

500g/900ml PROPAN - BUTAN 3

SAKOTĚSNÍ KARTUSE TYP G 200

SAKOTĚSNÍ KARTUSE TYP G 500

Takový byl

Euroregion Tour 2011

11. ročník veletrhu Euroregion Tour 2011 v Jablonci nad Nisou s podtitulem Rodinná dovolená začal druhou dekádu své historie velmi úspěšně. Padesát vystavovatelů ze tří zemí se ucházelo o přízeň čtyř tisíc návštěvníků, kteří ocenili bohatou nabídku turistických atrakcí, možností výletů a volnočasových aktivit. Atraktivní veletrh pro návštěvníky je předpokladem úspěšnosti a spokojenosti vystavovatelů, kteří se opět na veletrh vrátí. Zveme vás na příští ročník v březnu 2012.

Více informací o veletrhu na:
www.eurocentrumjablonec.cz

► Pokračování ze str. 1

Osmého února kolem šesté ranní se postupně začínají závodníci shromažďovat kolem startovního transparentu v kempu v národním parku Torres del Paine. Za námi se tyčí monumentální skalní věže a scéna se zdá být připravena pro start. Jen ale zdánlivě, pořadatelé zatím stále nedovezli kola, a tak se start odkládá. Před desátou již mají všichni svá kola a závod může, s téměř tříhodinovým zpožděním, začít.

14 čtyřlenných týmů vyrazí na kolech na první etapu – 60 km parkem Torres del Paine. Do čela jdou ihned největší favorité, dvojnásobní vítězové a předlošští mistři světa adventure racingu, britský tým Adidas Terrex/Prunescu. Pohybujeme se někde uprostřed balíku, po pár kilometrech připínám Paulette na gumu a postupně se prokousáváme vpřed. Všude spousta kameramanů, fotografů... na korbách dodávek, na kolech, ve vrtulnicích. Japonský televizní štáb, točící dokument s ohromným rozpočtem o týmu EastWind, má víc členů než všechny ostatní štáby dohromady.

Postupně se dostáváme víceméně na čelo druhé skupiny, odhadem tak na páté místo. Přichází první pořádné kopce a silný protivítr. Park Torres del Paine je svou větrností známý. Tahle etapa nebude žádná sranda. Pokračujeme po prашné cestě ►

Olomoucký kraj vaše aktivní dovolená

Existují turistická lákadla, o kterých stojí za to přemýšlet. Rozhodně sem patří nabídka aktivní dovolené Olomouckého kraje. Je pestrá a zahrnuje jak rodinné cykloturistické a pěší výlety, tak i výlety v horských partiích pro nejnáročnější bikery. Vyzkoušet můžete sjíždění na raftech, tandemové seskoky padákem, travní lyže, ale např. i skoky na lyžích do vody. Užijete si na koních, golfu i tenisu a děti zase na bobových drahách, v lanových centrech i ve vodách aquaparků. Pro inspiraci uvádíme tipy na víkendové pobyty a přejeme příjemnou zábavu.

JESENÍKY

1. DEN – NOVOU LANOVKOU K ELEKTRÁRNĚ

Příjezd, ubytování (např. Velké Losiny). Odpoledne zamíříte do Kout nad Desnou, kde vás nová šestisedačková lanovka vyveze pod jeden z divů ČR, přečerpávací elektrárnu Dlouhé Stráně. 2,5 km výšlap na horní nádrž (1350 m n. m.) je zážitkem. Zpátky můžete využít pohodlí lanovky nebo sejít pěšky. Můžete také jet na kole, lanovka vám jej vyveze (www.kouty.cz, www.dlouhe-strane.cz). Večer si objednáte vířivou koupel nebo termální bazén.

2. DEN – ZA POHODOU I ADRENALINEM

Na Ramzovské sedlo. Cílem je vyhledávaná křižovatka cest, kde vede hlavní hřebeňová trasa Jeseníků. Sedačková lanovka vás vyveze na Šerák (1351 m n. m.), do nejstarší přírodní rezervace na Moravě. Z vrcholů s nádhernými rozhledy, můžete sejít zpět na Ramzovské a využít pro zábavu horských minikar, letní lyžování nebo v Petříkově jízdu na bobové dráze (www.bonera.cz, www.hatmar.cz, www.kaste.cz, www.sunski.cz).

STŘEDNÍ MORAVA

1. DEN – POZNÁVÁME OLOMOUČ

Dopoledne vás čeká plavba na raftech v chráněné krajině Litovelského Pomoraví nebo můžete zvolit kratší „Plavby historickou Olomoucí“. Odpoledne se vydáte „Na kole s průvodcem po Olomouci“ a poznáte všechna zajímavá místa. Máte možnost výběru ze dvou tras. Delší trvá 4,5 hodiny a je dlouhá 18 km. Kratší projedete za dvě hodiny a je dlouhá 9 km. Obě služby nutno objednat předem a vybrat si některou z variant (www.perej.cz, www.olomouc biketour.cz).

2. DEN – CYKLOSTEZKA BEČVA, HRAD HELFŠTÝN

Cyklostezka Bečva je vyhledávaným turistickým cílem. Trasa Přerov – Teplice nad Bečvou a zpět je dlouhá 56 km, ale můžete ji podle potřeby krátit, měnit nástupní místa a v úseku Přerov – Lipník n.B. je vhodná i pro in-linisty. Výletním cílem je přírodní koupaliště Jadran v Oseku přímo na trase nebo hrad Helfštýn který se vypíná na kopci nedaleko Týna nad Bečvou (www.helfstynj).

Více na www.ok-tourism.cz

Gustav Mahler, Antonín Dvořák a hudba, která učarovala světu

V roce 2011 si připomínáme výročí narození a úmrtí dvou věhlasných skladatelů. V květnu uplyne sto let od smrti Gustava Mahlera, v září 170 let od narození Antonína Dvořáka. Co mají společného? Dvořákovy i Mahlerovy skladby se neproslavily jen v jejich vlasti, ale po celém světě, a zájem o jejich hudbu trvá více než sto let.

Gustav Mahler

Antonín Dvořák

GUSTAV MAHLER

Gustav Mahler se narodil 7. července 1860 v židovské, německy hovořící rodině v obci Kaliště na Vysočině, na česko-moravském pomezí. Strávil tu však jen první tři a půl měsíce života, potom se rodina přestěhovala do Jihlavy. Už od dětství Mahler projevoval výjimečný hudební talent, který rozvíjeli různí jihlavští hudebníci. V roce 1875 odešel na konzervatoř do Vídně a ve dvaceti letech nastoupil dirigentskou dráhu, která ho zavedla mimo jiné do Lublaně, Olomouce, Prahy, Budapešti, Hamburku a posléze zpět do Vídně.

Tam se stal ředitelem Státní opery, která pod jeho vedením prožívala v letech 1898–1907 dobu největšího rozkvětu. Od roku 1908 byl Mahler kapelníkem Metropolitní opery v New Yorku, v roce 1909 se rovněž stal hudebním vedoucím newyorské Philharmonic Society.

Poslední koncert dirigoval v New Yorku 21. února 1911 již nevyčleptelně nemocný; šlo zřejmě o bakteriální onemocnění srdce. 18. května téhož roku zemřel ve Vídni v pouhých 51 letech. Je pochován na hřbitově ve vídeňské čtvrti Grinzing ve Vídni.

Mahlerovy symfonie a cykly písní vy-

tvořily hudební most z 19. do 20. století; představují vrchol vývoje romantické symfonie a zároveň nástup hudební moderny. O jejich světovém proslulosti se velkou měrou zasloužil Leonard Bernstein a čeští dirigenti Rafael Kubelík a Václav Neumann.

PO STOPÁCH GUSTAVA MAHLERA

Původně zájezdní hostinec v Kališti, v němž se Gustav Mahler roku 1860 narodil, slouží jako penzion. Konají se tu setkání příznivců Mahlerova díla, koncerty a mezinárodní krůtké zprůvy, klavíru a interpretace soudobé hudby. Hlavní průčelí domu zdobí pamětní deska s podobiznou slavného skladatele, u bočního vjezdu postupně vzniká Rosarium Gustava Mahlera.

Expozice v jihlavském domě, kam se Mahlerovi přestěhovali z Kaliště, představuje rodinu, dětství i dospívání

Gustava Mahlera a dokumentuje vliv prostředí na umělcovo hudební zrání na pozadí historického obrazu tehdejší Jihlavy, nechýbí ani část věnovaná Mahlerově ženě Almě.

Při procházce městem můžete navštívit další místa, spojená s Mahlerovými osudy – například údolí říčky Jihlávky, oblíbené místo Mahlerových vycházek, kde se dnes nachází zoologická zahrada. Divadlo, kde se 12. října 1870 konalo první veřejné vystoupení Gustava Mahlera, Park Gustava Mahlera se sochou slavného dirigenta na místě židovského synagogy, vypálené roku 1939, či židovský hřbitov, kde jsou pochováni Mahlerovy rodiče a sourozenci.

Mahlerovo dílo každoročně v květnu a červnu připomíná hudební festival Hudba tisíců – Mahler – Jihlava. Slavnostní galakonzert s provedením monumentální Mahlerovy Osmé symfonie, která už při své premiéře roku 1910 způsobila uměleckou senzaci, zazní i při hudebním festivalu Pražské jaro.

ANTONÍN DVOŘÁK

Padesát orchestrálních skladeb, jedenáct oper, přes čtyřicet komorních děl a desítky klavírních, vokálních a dalších skladeb – to je tvorba díla hudebního skladatele Antonína Dvořáka (1841–1904), který, podobně jako Gustav Mahler, patří k základním pilířům evropského kulturního dědictví.

Chcete-li pátrat po jeho osudech, vydejte se do Nelahozevsí, vesnice na březích Vltavy severně od Prahy. V Památku Antonína Dvořáka si prohlédnete expozici, zaměřenou na skladatelovo dětství, na renesančním nelahozevském zámku se každoročně koná cyklus koncertů zvaný Dvořáková hudební Nelahozevs. Vaše další cesta by měla vést do Prahy na Nové Město, kde v půvabném barokním Michnově letohrádku sídlí Muzeum Antonína Dvořáka, anebo do Památku Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami. Sem Antonín Dvořák zprvu jezdil na panství svého svagra hraběte Václava Kounice a nakonec tu koupil pozemek se starým pýchařem, který přeměnil v příjemný venkovský dům, zvaný vila Rusalka. Od roku 1884 se tu s nadšením léto ko léto věnoval svým zálibám – sadafení, chovu holubů a samozřejmě komponování.

Expozice v novorenesančním zámečku vás seznámí nejenom s životem a dílem Antonína Dvořáka, ale i s manžely Kounicových a jejich hosty, kteří na Vysokou jezdili. A samozřejmě nesmíte zapomenout na procházku k jezírku v půvabné lesnaté krajině v okolí Vysoké, které se stalo inspirací pro Dvořákovu slavnou operu Rusalka. Od zámečku vás k němu dovede značená trasa. Posledním místem odpočinku Antonína Dvořáka se stal Vyšehradský hřbitov v Praze.

Více tipů na výlety a dovolenou v Česku najdete na www.kudyznudy.cz

Slavný létající stroj a další technické zajímavosti roku 2011

Jan Kašpar (1883–1927) byl český inženýr, průkopník české aviatiky, nejznámější z prvních českých leteckých konstruktérů a pilotů. Proslavil se zejména průkopnickými dálkovými lety. Nejslavnější z nich, při němž Kašpar přeletěl z Pardubic do Velké Chuchle, se odehrál před sto lety, 13. května 1911. Letoun odvážného aviatika si dnes můžete prohlédnout v Národním technickém muzeu. K pozvánce do nově otevřeného muzea přidáváme další tipy na exkurze do světových technických vynálezů a památek.

železniční muzeum v bývalém lokomotivním depu na Masarykově nádraží v Praze.

SLAVNÉ LETADLO Z NÁRODNÍHO TECHNICKÉHO MUZEA

Květnovému letu předcházela řada Kašparových pokusů. Vlastnoručně sestavil několik letadel, kupodivu již osvědčené stroje a ty různé vylepšoval. Po prvním úspěšném letu, při němž v roce 1910 proletěl 2 km dlouhou dráhu ve výši 20–25 metrů, si v dubnu 1911 vyzkoušel orientaci na trati z Pardubic do Chrudimi; let ve výšce 400 m trval 24 minut a 23 vteřin. Slavný let z Pardubic do Chuchle v květnu 1911 měřil 121 km a Kašpar jej překonal za 92 minut.

Letoun typu JK Blériot, s nímž podnikal své pokusy, daroval Kašpar v roce 1913 tehdejšímu Technickému muzeu Království českého. Dnes je jedním z nejceněnějších exponátů, který je vystaven v obnovené dopravní expozici Národního technického muzea v Praze.

NOVINKY V NÁRODNÍM TECHNICKÉM MUZEU

Kvůli náročným technickým rekonstrukcím bylo Národní technické muzeum zavazeno přesně 1 621 dnů; od poloviny února ovšem znovu můžete vidět v plném lesku pět stálých expozic – Doprava, Architektura, stavitelství a design, Astronomie, Tiskařství a Fotografický ateliér. V nově otevřeném muzeu představí své sbírky i brněnské Technické muzeum a pražský Vojenský historický ústav. K vidění tak budou například čtyři desítky zbraní a dopravních prostředků, které čeští vojáci používali během posledních 110 let.

Rekonstrukce dalších částí hlavní budovy muzea bude pokračovat v příštím roce; můžete se například těšit na opětovné otevření rudného a kameňohutného dolu v podzemí muzea, nebo na zajímavou předhliďku techniky v českých domácnostech.

Míst, kde je možné obdivovat v Praze výtvořky techniky, ještě přibude. Do pěti let by prý mělo být otevřeno zbrusu nové

STOLETÁ CESTA DO SVĚTA ZRCADEL

Letecké pokusy Jana Kašpara nebyly tím jediným, co v roce 1911 oslilo českou společnost. V téže roce prošli první návštěvníci branou zrcadlového bludiště na Petříně. Nevelká budova má podobu gotické vyšehradské brány Špička, ve skutečnosti se však jedná o někdejší pavilon Klubu českých turistů, který při Všeobecné zemské jubilejní výstavě roku 1891 stál na pražském Vystávišti a o rok později byl přemístěn k tehdy nově postavené rozhledně na Petříně. Bludiště bylo inspirováno podobnou atrakcí ve vídeňském Prátru. Kromě klasického zrcadlového labyrintu si zde můžete prohlédnout také panoramatický obraz, který zobrazuje boj Pražanů se Švédy na Karlově mostě roku 1648, a zertovný sál krávkých zrcadel.

TECHNIKA STARÁ, NOVÁ, CIVILNÍ I VOJENSKÁ

V dubnu zahájila letošní návštěvní sezonu řada dalších technických památek. Můžete se vypravit například do Staré huti u Adamova, kde objevíte pozůstatky nejstarší dochované hutě ve střední Evropě, na prohlídku větrného mlýna a expozice mlynářství v Kuželově nebo do Muzea městské hromadné dopravy v tramvajové vozovně v Praze-Střešovicích.

Pokud patříte k příznivcům letecké techniky, od začátku dubna jste známi do Leteckého muzea v Kunovicích a od 30. dubna se můžete vypravit na první prohlídku Leteckého muzea v Praze-Kbelích. O necelý měsíc později, 21. května, přivítá první návštěvníky Vojenské technické muzeum v Lešanech. Na jare se také vypravit exkurze do Vodní přečerpávací elektrárny Dlouhé Stráně v Koutech nad Desnou, protože v zimních měsících se kvůli sněhové pokrývce nedá vyjet k horní přečerpávací nádrži v nadmořské výšce 1 350 m na hoře Mravenec.

Kudyznudy
Dovolená v Česku - to letí!

Ostravská cesta do pravěku a zase zpátky

Na Ostravsku je spousta věcí k vidění, jde jen o to překonat předsudky a vyrazit sem. Pochopitelně, většina populace má Ostravsko spojené s dobýváním fosilních paliv, a tak není na škodu připravit první výlet do tohoto rázovitého města v očekávaném duchu.

OSTRAVA MÁ SVOJE OSOBITÉ KOUZLO

Hornické muzeum je totiž zcela jistě unikátní a nikde jinde u nás podobně propracovanou expozici nenajdete. V historické hornické kleci sfárate do šachty dolu Anselm (sice jen pár metrů, ale na ukázkou to stačí), kde si prohlédnete těžkou důlní techniku. To ale není všechno, na povrchu jsou pro vás připraveny nejružnější sportovní aktivity, takže nudit se určitě nebudete. Navíc zde mají i důkaz, že už lovcí mamutů topili černým uhlím!

Když už jsme tedy na Ostravsku a putujeme do hlubin země i času, nezabudeňte se vypravit za dinosaury, kteří jsou na časové ose někde mezi uhlím a lovcí mamutů. Zdejší DinoPark Ostra-

va (pozor, najdete jej v Doubravě, což je kus za Ostravou) předvádí na ploše 20 hektarů modely dinosaurů v životní velikosti. Právě zde můžete vyzkoušet, jak byste si připadali tváří v tvář těmto prehistorickým velikánům.

OD DINOSAURŮ K PTÁČKŮM

Víte, který živočišný druh se z dinosaurů vyvinul? Byli to ptáci. Navíc na svatební stůl horníků bezpochyby patřila povíscivská husa nebo kachna. A protože jsme v Ostravě, pozveme vás do zdejšího rázovitého podniku Husacina u Galika, který naleznete v městské části Mariánské Hory. Husacina

u Galika je vyhlášená široko daleko, na víkendové obědy jsou zde dokonce doporučené rezervace, abyste měli jistotu, že si sednete.

Co se týče interiéru restaurace, lze jej označit za svérázný. Na stěnách visí slovenské kroje a všude jsou husy (jedna vypcpaná dokonce hned na baru). Židle tu ale mají pohodlné, což oceníte zejména až budete přejídeni odfukovat nad obranými kostmi.

Chodí se sem, jak jste správně vyvozili, zejména na drůbež, konkrétně na kachny a husy. Další specialitou jsou bramborové lokše (bramborové placky), které tu dávají nejen jako přílohu, ale navíc je plní husími jatky, z čehož vzniká opravdová pochoutka. Pravou specialitou podniku jsou ale husí jatka s jablky, na které se sem lidé sjíždějí ze široka daleka.

My jsme si dali nejprve husí vývar (s opravdovými kousky husy), který nám přinesla milá, leč v nedělním poledním provozu příliš osamělá servírka. Vývar byl vydatný a skvěle zahnal prvotní hlad. Bylo tu zapotřebí, na další jídlo jsme si museli trochu počkat – nával v Husacině u Galika právě kulminoval.

KACHNA A LOKŠE, TO ZNÍ FAKT DOBŘE

Přinesené kachní stehno nebylo špatné, ale podoba oblohy byla tak jaksi ostravská. Nakládané zelí s feromonem by se snad ani jinam nehodilo. Odmyslíme-li si kulatý feromon, nelze zelí upřít výraznou a osvěžující chuť, což dost po-

mohlo trochu vysušenému kachnímu stehnu. Ovšem je pravda, že jsme si měli dát celou husu, kterou zde inzerují jako specialitu podniku. Jen nás na ni bylo trochu málo.

Lokše byly výborné jak jako příloha, tak jako „zákusek“ plněný již avizovanými jatky. Byly to právě lokše, které se do paměti vryjí nejvíce, protože jinde je tak často nezahlednete. Ovšem nesmíme zapome-

nout ještě na jednu specialitu podniku, kterou trumfne máloco. Hned při příchodu jsme si všimli možnosti koupit si zařařovací lahev (0,7 l) husího sádla, kterého zde z pochopitelných důvodů mají nadbytek. Za 50 Kč se jedná o výhodný obchod, který vám bude připomínat Husacina u Galika ještě hezky pár týdnů, až si budete dělat doma topinky. Kvalita sádla je dobrá, ocení jej zejména ti, kteří mají rádi chřup pečeno. Přistě můžete vyzkoušet třeba králíka po polsku.

JEŠTĚ TROCHU ZKAMENĚLÍN?

A pak již vzhůru za dalšími zážitky (stojíte-li ještě na nohou). Pokud už máte dost z kamenělin, nabídneme vám něco jiného. Málokdo třeba ví, že v Ostravě mají jednu z nejzajímavějších galerií v Česku. Sbírá zdejšího Domu umění je impozantní a naleznete v ní díla nejednoho světově proslulého malíře. Může se ale stát, že jste do kamenělin a všeho, co se rehořite tyče, opravdoví blázní a námi nabízené umění pro vás není dostatečně staré. Ani v takovém případě nás nenachytáte na švestkách. Máme tu ještě jeden tip. Svou cestu do pravěku můžete zakončit v Geologickém pavilonu v Ostravě, kde naleznete z kameněliny ze všech koutů světa!